

וְעַרְיָה דְאֵתְּרֵיב, יִי לֹא גָבַהּ לְבִי וְגוֹ', לֹא גָבַהּ לְבִי, אֵף עַל גַּב דְּאֵנָא מְלָפָא שְׁלִיטָא עַל כָּל שְׂאֵר מְלָכִין דְּעַלְמָא. וְלֹא רָמוּ עֵינֵי, בְּזַמְנָא דְּאֵנָא קְיִימָא קַמָּךְ, לְעֵי בְּאוּרִייתָא. וְלֹא הִלְכְתִּי בְּגְדוּלוֹת וּבְנִפְלְאוֹת מִמֶּנִּי, בְּשַׁעֲתָא דְּאֵנָא אָזִיל בֵּין עַמָּא. וְאִי דוֹד מְלָפָא אָמַר הֵכִי, שְׂאֵר בְּנֵי עַלְמָא עַל אַחַת פְּמָה וְכַמְּהָ. וְאֵנָא כַּמְּהָ אֵנָא שְׁפִיל לְבָא, וּמְאִיף עֵינָא קָמִי מְלָפָא קְדִישָׁא. וְחָס לִי, דְּבַמְלִין קְדִישִׁין דְּאוּרִייתָא, יְרוּם לְבָאִי. בְּכַה וְדַמְעוּי נְפִלִין עַל דִּיקְנִיָּה.

אָמַר, סָבָא לֹאִי בְּחִילָא, פְּמָה שְׁפִירָאן דַּמְעִין עַל דִּיקְנִיָּה, כְּמָה דְהוּהוּ שְׁפִיר מְשַׁחָא טְבָא, כַּד הוּהוּ נְחִית עַל דִּיקְנִיָּה דְסָבָא טְבָא דְאַהֲרֹן. אִימָא מִילָךְ סָבָא (דף ק"ב ע"א) דְהָא מְלָפָא קְדִישָׁא הֵכָא. שְׂאֵר בְּנֵי נְשָׂא דְעַלְמָא, דְקָא אִסְתְּלָקוּ מִנֵּיהּ, וְשָׁבְקוּ רוּחָא בְּהֵהוּא מְאֵנָא, דְהוּוּ מְשַׁתְּמָשִׁי בֵּיהּ, וְאַתְנַסִּיבַת, וְאַתְאָ אַחְרָא וְאַעִיל בְּהֵהוּא מְאֵנָא רוּחָא אַחְרָא, מַה אַתְעָבִיד מֵהֵהוּא קְדַמָּאָה, כְּמָה דְאַתְמַר.

תָּא חֲזִי, כְּמָה עַלְאִין גְּבוּרָאן דְּמְלָפָא קְדִישָׁא, דְקָא עָבִיד, וּמְאֵן יְכִיל לְמַלְלָא לוֹן. כַּד הָאִי בַעֲלָה תְנַיִנָא, אֲתִי וְאַעִיל רוּחָא בְּהֵהוּא מְאֵנָא, רוּחָא קְדַמָּאָה, מְקַטְרָגָא בְּהָאִי רוּחַ דְּעָאֵל, וְלֹא אֲתִישְׁבֵן כְּחָדָא.

וּבְגִינֵי כֹף, אֲתַתָּא לֹא אֲתִישְׁבַת כְּדָקָא יְאוֹת, בְּהִדִּי בַעֲלָה תְנַיִנָא, בְּגִין דְּרוּחָא קְדַמָּאָה מְכַשְׁפָּשָׂא בָּהּ, וּכְדִין אִיהִי דְכִירַת לִיהּ תְדִיר, וּבְכַאֲת עָלֶיהּ, אוּ אֲתַאֲנַחַת עָלֶיהּ, דְהָא רוּחָא דִּילִיהּ, מְכַשְׁפָּשָׂא בְּמַעָהָ כְּחֻיָּא, וּמְקַטְרָגָא בְּהִדִּי רוּחַ אַחְרָא, דְּעָאֵל בָּהּ מִבַּעֲלָה תְנַיִנָא. עַד זְמַן סְגִי מְקַטְרָגִין דָּא כְּדָא.

וְאִי אַעֲבַר דָּא דְּעָאֵל, לְהֵהוּא (אֲתַעֲרִי) דְהוּהוּ

וְעַרְיָה זֶה פְּתוּב (תהלים קלא) ה' לא גָבַהּ לְבִי וְגוֹ'. לֹא גָבַהּ לְבִי, אֵף עַל גַּב שְׂאֵנִי מְלָךְ שְׁלִיט עַל כָּל שְׂאֵר מְלָכֵי הָעוֹלָם. וְלֹא רָמוּ עֵינָי, בְּזַמַּן שְׂאֵנִי עוֹמֵד לְפָנֶיךָ וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה. וְלֹא הִלְכְתִּי בְּגְדוּלוֹת וּבְנִפְלְאוֹת מִמֶּנִּי, בְּשַׁעֲתָא שְׂאֵנִי הוֹלֵךְ בֵּין הָעַם. וְאִם דוֹד הַמְּלָךְ אָמַר כֹּף - שְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם עַל אַחַת פְּמָה וְכַמְּהָ. וְאֵנִי כַּמְּהָ אֲנִי שְׁפִיל לֵב עִם עֵין נְמוּכָה לְפָנֵי הַמְּלָךְ הַקְּדוֹשׁ, וְחָבַל לִי שְׁבַדְכָרִים קְדוּשִׁים שֶׁל הַתּוֹרָה יְרוּם לְבִי. כְּכֹה וְדַמְעוּתִיו נוֹפְלוֹת עַל זְקָנוֹ.

אָמַר, זְקַן עֵינֶיךָ בָּכַח, כְּמָה יְפוֹת הַדַּמְעוֹת עַל זְקָנְךָ, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה יְפֵה הַשֶּׁמֶן הַטוֹב כְּשֶׁהִיָּה יוֹרֵד עַל הַזְּקָן שֶׁל הַזְּקַן הַטוֹב אַהֲרֹן. אָמַר דְּכַרְךָ, זְקַן, שֶׁהָרִי הַמְּלָךְ הַקְּדוֹשׁ כָּאֵן. שְׂאֵר בְּנֵי אָדָם שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁהִסְתַּלְּקוּ מִמֶּנּוּ, וְהִשְׁאִירוּ רוּחַ בְּאוֹתוֹ כְּלֵי שְׁהִיוּ מְשַׁתְּמָשִׁים בּוֹ, וְנִשְׁאַהֲ, וְכָא אַחַר וְהַכְּנִיס לְאוֹתוֹ כְּלֵי רוּחַ אַחְרָת, מַה נַּעֲשֶׂה מְאוֹתוֹ רֵאשׁוֹן, כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאָר?

כָּא וְרָאָה, כְּמָה עֲלִיוֹנִים גְּבוּרוֹת הַמְּלָךְ הַקְּדוֹשׁ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, וּמִי יְכוּל לְהַגִּיד אוֹתָם. כְּשֶׁהִבְעַל הַשְּׂנִי הִזָּה כָּא וּמְכַנִּיס רוּחַ לְאוֹתוֹ כְּלֵי, הַרוּחַ הַרֵאשׁוֹנָה מְקַטְרָגַת בְּרוּחַ הַזֶּה שְׁנַכְנְסָה (נְלַחֲמַת), וְלֹא מִתִּישְׁבוֹת כְּאַחַד.

וּמִשּׁוּם כֹּף הָאִשָּׁה לֹא מִישְׁבַת כְּרֵאוּי עִם בַּעֲלָה הַשְּׂנִי, מִשּׁוּם שֶׁהַרוּחַ הַרֵאשׁוֹנָה מְכַשְׁפָּשֶׁת בָּהּ, וְאִזּוּ הִיא זוֹכֶרֶת אוֹתוֹ תְּמִיד וּבוֹכָה עָלָיו אוּ נֹאנַחַת עָלָיו, שֶׁהָרִי רוּחוֹ מְכַשְׁפָּשֶׁת בְּמַעֲיָה כְּנַחֲשׁ, וּמְקַטְרָגַת עִם הַרוּחַ הָאַחְרָת שְׁנַכְנְסָה בָּהּ מִהִבְעַל הַשְּׂנִי. עַד זְמַן רַב מְקַטְרָגִים זֶה בְּזֶה.

וְאִם מִעֲבִירָה זֶה שְׁנַכְנְסָה לְאוֹתָהּ (הַתְּעוּרָרוֹת) שֶׁהִיָּתָה רֵאשׁוֹנָה (לְאַחַר

ק) - זו הראשונה יוצאת והולכת לה. ולפעמים שדווקא הראשונה הזו את אותה השניה ונעשית לה מקטרג, עד שמוציאה אותה מן העולם. ועל זה שנינו, שמשנים ומעלה לא ישא אדם את האשה הזו, שהרי מלאך המות התחזק בה, ובני העולם לא יודעים שהרי הרוח, פיון שנתחזק ונצח את אותה הרוח האחרת השניה, מכאן והלאה לא יתערב איש אחר עמה.

חברים, הרי ידענו שבמקום זה יש לכם להקשות ולומר, אם כן, השני הזה לא מת בדין ולא דנו אותו מלמעלה. בא וראה, הכל הוא בדין שינצח פלוני את פלוני או שלא יקטרג עליו פלוני לפלוני, ומי שנושא אלמנה כמו שנכנס לים ברוחות עזות בלי חבלים, ולא יודע אם יעבר בשלום או יטבע לתוך התהומות. ואם זה שהכניס אותה רוח שניה התחזק ונצח את אותו הראשון - אותו הראשון יוצא משם והולך לו. לאיזה מקום הולך לו ומה נעשה אתו? זקן וזקן, מה עשית? חשבת שתדבר מעט ויצאת לזה? הרי נכנסת למקום שלא נכנס לשם איש אחר, ומיום שדואג ואחיתפל עשו קשיות אלו, באותם ארבע מאות קשיות, שהיו מקשים על מגדל הפורח באויר ולא השיב עליהן איש, עד שפא שלמה המלך וברר אותם כל אחד ואחד על תקונו. זקן וזקן, הסוד העליון שהיה טמיר באת גלות, מה עשית?

זקן וזקן, בתחלה היה לך לשמר דרכך, ותסתפל בראשך. אבל עכשו אינה שעה להתחבא. זקן, חזר בכחך. אותה רוח שייצאה, לאן הולכת? בכה ואמר, חברים, כל הבכיות הללו שאני בוכה

קדמאה (לגמרי), דא קדמאה נפיק ואזיל ליה. ולזמנין, דדחי דא קדמאה ליהוה תנינא, ואתעביד ליה מקטרגא, עד דאפיק ליה מעלמא. ועל דא תנינן, דמתרין ולהלאה, לא יסב בר נש להאי אתתא, דהא מלאך המות אתתקף בה, ובני עלמא לא ידעין, דהא רוחא כיון דאתתקף וקא נצח ליהוה רוחא אחרא תנינא, מכאן ולהלאה לא יתערב בר נש אחרא בהדה.

חברייא, הא ידענא דבאתר דא אית לכו למקשי, ולימא אי הכי לא מית בדינא האי תנינא, ולא דינינן ליה מלעילא. תא חזי, פלא איהו בדינא, דינצח פלוני לפלוני או דלא יקטרג עליה פלוני לפלוני. ומאן דנסיב ארמלתא, כמאן דעאל בימא, ברוחין תקיפין, בלא חבלין, ולא ידע אי יעבר בשלום, אי יטבע גו תהומי.

ואי דא דעאל ההוא רוחא תנינא, אתתקיף ונצח ליהוה קדמאה, ההוא קדמאה נפק מתמן ואזיל ליה. לאן אתר אזיל ליה, ומה אתעביד. סבא סבא מה עבדת. חשבת דתמליל זעיר, ונפקת להאי, הא עאלת באתר דלא עאל בר נש אחרא, מן יומא דדואג ואחיתופל עבדו בעיין אלין, באינון ארבע מאה בעיי, דהוו בעאן על מגדלא דפרח באוירא, ולא אתיב עליהו בר נש, עד דאתא שלמה מלכא, ובירר לון פל חד וחד על תקוניה. סבא סבא, רזא עלאה דהוה טמירא, אתית לגלאה, מה עבדית.

סבא סבא, בקדמיתא הוה לך לנטרא ארחך, ותסתפל ברישך. אבל השתא, לאו שעתא לאתטמרא. סבא, אהדר בתקפך. ההוא רוח דנפק, לאן אזיל. בכה ואמר,